Anul II. Cluj, 26 Noemvrie n. 1904 Nrul 48.

ABONAMENTUL:
PE AN 3 COR. 20 FIL.
„ 1/2 „ 1 „ 60 „
„ 1/4 „ — 90 „
ÎN STREINĂTATE:
PE AN 6 FRANCI.
„ 1/2 „ 3 „
—o—
Numeri singuratici se vênd în Cluj cu **5** fileri, într'alte locuri cu **6** fileri.

Rĕvașul

INSERȚIUNILE
se plătesc după mărimea locului ce ocupă; fiecare cm. □ costă odată 10 fil., de 2 ori 8 fil., de 3 și mai multe ori 6 fileri.
—o—
ADRESA:
„RĔVAȘUL"
CLUJ, — KOLOZSVÁR
6. JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: IULIU FLORIAN **Apare în fiecare Sâmbătă** Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Internatul de fete — Seminarul teologic — Catedrala — Gimnasiul — Preparandia din Blaj.

Sĕ sĕrbăm cum se cade!

Peste iubileul școalelor din Blaj, care ar fi trebuit serbat cu mare aparat, s'a trecut, cum s'a trecut, în mod oficial. Vor fi avut desigur cei competenți motivele lor, pentru cari au trecut astfel peste aniversarul de 150 ani a celor dintâi școale românești din Ardeal. Presupunem cele mai bune, și deși nu le cunoaștem, trecem înainte. Trebue însĕ sĕ recunoaștem că lumea românească nu e deloc mulțămită de felul cum acest mare eveniment cultural s'a comemorat. In situația, în care ne găsim, resignarea ce s'a manifestat la Blaj a mărit și mai mult disgustul și descuragiarea ce ne stăpânește disposiția publică.

Eată de ce revenim asupra iubileului școalelor dela Blaj. Trebue se accentuăm, că dacă cercurile noastre oficiale s'au restrins la o serbare modestă religioasă, poate că au făcut-o sub forța împrejurărilor. Cine ne oprește însĕ pe noi toți, publicul mare românesc, ca sĕ nu sĕrbăm cum putem, în fel și fel de formă, momentul acesta istoric de mare importanță?

Trebue sĕ spunem, că publicistica română n'a fost mai zeloasă întru celebrarea acestui iubileu, decât cercurile oficiale din Blaj. Afară de »Unirea«, »Luceafĕrul«, »Gazeta de Duminecă« și »Rĕvașul« — ziarele doar nici articoli de ocasie nu i-au închinat.

Asta ce va sĕ zică? Doar iubileul acestor școale nu e numai al Blajului, ci al tuturor Românilor. El ar fi trebuit sĕ fie iubileul solemn al culturei românești.

Cea-ce nu s'a făcut înse se mai poate face, măcar în parte. Aniversarea alor 150 de ani nu se leagă de o singură zi, ci cel puțin de un an.

Dacă în cutare zi iubileul nu s'a sĕrbat cum ar fi trebuit, adecă nu s'a pus în adevĕrată lumină plină însemnătatea istorică culturală a faptului, nu s'a adus tributul de recunoștință tuturor celor, ce se cuvinea, — și nouĕ tuturor, celor ce stăm înainte și așteptăm, nu ni-s'a dat tot îndemnul și toată încurajarea, ce s'ar fi căzut, — apoi noi credem că toate acestea, s'ar putea împliní, fie și într'o mĕsură mai mică, și de azi înainte, și în fie-care zi, în fel și fel de chipuri, anume în publicistică și pe cale socială.

Este rolul publicisticei române sĕ celebreze ea acum cea-ce nu s'a celebrat din destul. Este datorința ei sĕ arete datorința noastră — a tuturor Românilor, de a sĕrba, cu inima și cu sufletul, acest mare dat al evoluțiunei sufletului românesc. Și eată cum.

Rostul acestui iubileu era, sĕ ne închinăm inimile la isvorul acela de lumină și deșteptare ce ni-s'a deschis, ca din stâncă, la lovitura cu toiagul cârmuirei a Archiereului apostolic, Petru Paul Aron. Asta o putem face și în publicistică.

Rostul iubileului mai era, sĕ se arete importanța școalelor în viața unui popor, în viața noastră a Românilor. Asta se poate arĕta și de acì înainte și se cade sĕ se vĕdească în publicitate, prin cărți, reviste și jurnale. Apelăm la cei competenți sĕ o facă, pentru-ca un an și mai bine sufletul sĕ ni-se umplă de astfel de idei, tocmai acum, când proiectul Berzeviczy ne clătină pe unii, și ne revoltă pe toți.

Apoi încă ceva. Suntem atâția elevi ai școalelor din Blaj, împrăștiați prin toate colțurile pământului românesc. Avem toți impresíi, amintiri dela Blaj, dela școalele din Blaj. Poate impresíi importante, amintiri frumoase. Veniți cu toții sĕ ni-le culegem, ca pe niște flori, de pe câmpiile vieții noastre sufletești și sĕ le legăm într'o cunună de recunoștință.

Veniți deci, toți elevii școalelor din Blaj și toți iubitorii de cultură, sĕ scormonim arhivele uitate, publice și private, sĕ reînviem viața depusă pe filele prăvuite ale cronicei acestor școale, și sĕ o dăm în vileag. Veniți sĕ scormonim mormintele uitării, și sĕ redăm luminei figurile acelor bărbați, cari au muncit în timpuri grele muncă de apostoli ai culturei, și au fost uitați fără a fi fost cândva cunoscuți cum se cade. Veniți în fine sĕ ne scormonim inimile, și sĕ ne depunem florile amintirilor din Blaj drept omaj la altarul templelor de cultură, în cari neamul nostru și-a făcut mai întâiu închinăciunea sa luminei și adevĕrului. Eată un iubileu lung și impunĕtor, care s'ar putea sĕrba cu folos sufletesc, fără a putea fi oprit de cineva.

Apĕrarea școalelor noastre.

Memorandul Episcopilor români gr.-or.

Am cetit, cu rară plăcere, Memorandul acela demn și barbătesc, pe care Vlădicii bisericei române gr.-or. »ca representanții bisericei gr.-or. române din Ungaria și Transilvania«, l'au înaintat ministrului de culte și instrucțiune publică, ca protest contra cunoscutului plan de lege, prin care din școalele noastre ar vrea sĕ facă niște unelte de maghiarisare și nimic altceva

Și ar trebui sĕ cetească fiecare român acest **Memorand.** *Nu e lung tare, dar spune foarte mult, pentru-că spune tot. Nu e nici aspru, ba pe unele locuri e din cale afară concesiv, dar pe lângă blândețea aceasta evangelică sĕ vĕdește o hotărîre neclintită și o credință de apostol, care nu-și perde nici odată încrederea în dreptatea causei sale.*

Intr'adevĕr impresia ce o lasă cetitorului nepreocupat e înălțătoare, e sĕrbătorească. E impresia ce ar fi trebuit sĕ se deștepte prin serbarea cum se cuvinea a iubileului celor dintâiu școale românești. Laudă și cinste sĕ cuvine autorilor acestui memorand. Nu știu de-'și vor ajunge scopul principal, dar în situația aceasta de confusie și resignare, ei vor reuși negreșit, a ridica multe inimi abătute și a îndrepta mințile multor rĕtăciți din mijlocul nostru, cari pierd busola adevĕratei orientări. Pentru-că »Memorandul« acesta e un act politic de primul rang. Nu zic că nu s'ar fi putut face și mai înalt și mai puternic — dar între împrejurările decadenței politice de azi e un act de înălțare politică. Nu e o suplică umilită, ca multe altele, nu e o simplă scrisoare biurocratică, spre a vĕdi o nemulțumire, ci e o adevĕrată analisă critică a unui proiect de lege absurd în sine, și primejdios în urmările absurdității sale. Și mai e în urmă un manifest loial, deschis și hotărît, în care sĕ cuprinde toată hotărîrea Românilor de a rĕmânea, cea ce sunt, Români, și de a-și apĕra, ca și strămoșii lor, limba, mai mult decât vieața. In sfîrșit Memorandul Episcopilor români gr.-or. e un cuvênt demn spus la timp potrivit.

Vom resuma pe scurt partea în care analisează și combate rênd pe rênd punctele viționse ale proiectului, și vom reproduce pe urmă în întregime încheierea, sau partea politică a Memorandului.

»Memorandul« dă espresiune acelor »prea serioase temeri, de cari sunt cuprinse inimile noastre« în fața noului proiect.

»In patria noastră — astfel întră Memorandul în meritul chestiunei — sute de ani esclusiv școalele confesionale au propagat cultura, și îndreptățirea lor întru aceasta nici-odată, din partea niminui nu a fost contestată, ba tocmai din potrivă, în toate timpurile cei mai distinși patrioți s'au nisuit a asigura și prin *legi* aceste drepturi ale confesiunilor«. Se citează legile, art. XX. din 1848 și IX din 1868, cum și art. 38 și 44 din 1868. Drepturile acestea garantate bisericei prin legi le vatĕmă noul proiect prin diferite dispositiuni, cari sĕ enumĕră și discută pe rênd, în 10 puncte. Cităm singur punctul 5, de model:

5. Proiectul de lege voiește sĕ *nimicească acel drept sfânt al bisericei noastre*, ca ea însăși în cercul sĕu de competență absolut independent sĕ dispună despre instruarea religioasă a elevilor sĕi, și voiește cu desevêrșire a scoate din vigoare faptul, că *biserica noastră este biserică gr.-or. națională română*, care astfel este recunoscută prin toate legile statului. Aceasta o făptuesc §-ii

©BCU Cluj

13 şi 55 ai proiectului, cari dispun, ca în şcoalele unde limba de propunere este cea maghiară, *religiunea asemenea are a se propune în limba ungurească*, când este *mai pe sus de ori-ce îndoială, că biserica gr.-or. română religiunea nu o poate instrua, decât numai în limba românească, adecă în limba aceea, care constitue condiţiunea de esistenţă a acestei biserici, căci dacă altfel ar face, atunci ea nu numai ar vătĕma legile fundamentale ale ţĕrii, ci însaşi şi-ar denega caracterul sĕu naţional, care peste tot îi dă dreptul de esistenţă.* Căci în casul contrar această biserică ar putea sĕ fie biserică greco-orientală, *dar nu ar putea sĕ fie biserică românească.* Şi de altfel însĕ afacerea aceasta nu mai este afacere şcolară, ci afacere bisericească, şi astfel prin dispositiunea *escepţionată proiectul a depăşit cercul de competinţă designat* prin obiectul sĕu şi — credem, că involuntar, — dar' de fapt *pricinueşte turburarea păcii religionare în ţeara noastră.* Pentru încunjurarea tuturor neînţelegerilor suntem necesitaţi a declara acĭ din capul locului, că biserica noastră peste tot şi sub nici o împrejurare instruarea religiunei nu o poate face în altă limbă, decât numai în limba românească, ceea-ce a enunţat prin conclus şi congresul nostru naţional-bisericesc din 1903.

După ce se enumeră punctele gravaminale din proiect arată, că confesiunilor nu li-se lasă alt drept »decât sĕ contribue materialicişte la susţinerea şcoalelor, cari se numesc confesionale, dar cari de fapt ajung cu desevîrşire sub dispositiunea statului«. Din statificarea aceasta nu ar resări nici un bine, cea ce se dovedeşte cu cuvintele lui Lubrich Ágoston, mare pedagog ungur, fost profesor la universitatea din Budapesta, şi cu un citat din cartea lui Ziller, vestit pedagog german.

Se trece apoi la combaterea proiectului din punct de vedere curat pedagogic. Greşala lui de căpetenie este, că drept ţintă a şcoalei nu statoreşte, cum se cuvine »acea mĕsură a culturii generale omeneşti, care este potrivită a da patriei cetăţeni religioşi, morali, cinstiţi şi folositori«, ci statoreşte o ţintă străină culturii publice, şi imposibilă: *însuşirea desevîrşită a limbei maghiare.*

Cum că asta e de tot cu nepuţinţă se arată pe larg chemându-se ca martori chiar Dr. *Apáty,* fostul rector al univers. din Cluj, — care a spus, că tinerii cari vin la universitate din gimnasii ung. nu ştiu »scrie corect« — Herbert Spencer, vestitul filosof englez şi Comenius, ba chiar legislaţiunea ungurească.

Partea în care se vedeşte abnormitatea proiectului şi imposibilitatea ce o cere, e detailat lucrată şi foarte bine dedusă. Ca corolar la aceasta se dovedeşte, că în şcoalele noastre pe cât e peste tot cu putinţă se învaţă limba maghiară, şi drept dovadă e citat Dr. Jancsó Benedek şi Dr. Wlassich Gyula, fostul ministru, martori credem destul de nepreocupaţi şi de competenţi.

»Memorandul« salută cu bucurie nobila nisuinţă de a îmbunătăţi starea învĕţătorilor, »pe cari cu drept cuvĕnt îi putem numi cei mai mari binefăcĕtori ai omenimei«. Se bucură de ajutorul, ce statul îl pune în vedere şcoalelor, dar escepţionează cu drept cuvĕnt, că »pentru ajutorul oferit se cere preţ« — şi anume »se pretinde jertfirea drepturilor firesti ale confesiunilor«.

In firul acestor idei escepţionează faptul, că se stabileşte acelaş salar pentru toţi învĕţătorii din toate părţile, şi cere a se face deosebire între învĕţătorii dela sate şi oraşe, spre a susţinea îndemnul »nobilei concurenţe« şi al »emulaţiunei salutare«.

Urmează apoi espunerea vederilor politice ce le inspiră acest proiect, şi pe cari ne reservăm a le reproduce altădată, în întregime.

Maramurĕşenii şi proiectul lui Berzeviczy.

In congregaţia de toamnă a comitatului Marmaţiei s'a făcut propunere, de a se trimite o adresă de felicitare ministrului Berzeviczy pentru proiectul sĕu de reformă a învĕţămĕntului. Au combătut cu energie aceasta propunere protofiscul comitatului Dr. Ioan Mihályi şi vicarul Maramurĕşului Tit Bud, propunerea a fost primită cu majoritatea voturilor. — In contra propunerii au votat 8 membri români, unul însĕ al nouĕlea, a votat pentru proiect. Acest rătăcit e preot şi încă protopop onorar. Cinste se cuvine Românilor din Maramurĕş, cari şi-au apĕrat şcoalele, şi între cari însemnăm cu drag pe Vasile Jurca, Dr. Ilie Mariş, Dr. Florentin Mihályi, Preotul Fanea din Săpînţa, şi alţii.

Cu 1 Decemvrie începe nou abonament la

„Rĕvaşul“

Pe 1/4 de an costă 90 fil.
„ 1/2 „ „ „ 1·60 „
„ 3/4 „ „ „ 2·50 „

Restanţierii sĕ binevoiască a-şi achita datoria!

Crestături.

— **Din dietă.** După cum am vestit şi noi guvernul a hotărît sĕ schimbe regulamentul intern al dietei în aşa mod, încât sĕ nu se mai poată face mai mult obstrucţie. Incercarea aceasta a întimpinat greutăţi foarte mari. Toate partidele opositionale i-au stat în contră şi au început obstrucţie contra propunerei prim-ministrului Tisza, de a se alege o comisie de 21 membri, cari sĕ facă schimbarea regulamentului. — Tisza a găsit însĕ calea, pe care sĕ poată scăpa de obstrucţie. — In şedinţa de Miercuri (16 Nov.) ministrul Tisza a făcut propunerea, ca dieta sĕ ţină şedinţe paralele, anume înainte de amiazi dela 8—2, după amiazi dela 4—9. Propunerea aceasta a fost primită şi Vineri în 18 Nov. s'a ţinut întâia şedinţă paralelă. Prin aceasta guvernul câştigă mai mult timp pentru desbateri şi aşa opositiei i-s'a îngreunat putinţa de a face obstrucţie. Guvernul însĕ vezînd, că prin obstrucţie s'ar amâna prea mult schimbarea regulamentului şi că din causa obstrucţiei ar putea ajunge ţara iarăşi în stare de ex lex, a găsit un mijloc de a nimici opositia, şi încă un astfel de mijloc, prin care a făcut cu neputinţă continuarea obstrucţiei. In şedinţa de Marţi (15 Nov.) vice-presidentul partidului guvernamental Daniel Gábor, a înaintat dietei o propunere, de a se schimba în mod provisoric regulamentul dietei. El a propus, ca avînd în vedere obstrucţia începută, dieta sĕ amâne propunerea lui Tisza până la sesiunea următoare şi până atunci dieta să facă în regulament unele modificări provisorice. Schimbările propuse sunt următoarele: Cu privire la propunerile presidentului şi la desbaterea prealabilă a proiectelor de lege înaintate, dieta decide prin votare simplă, ascultând cel mult *doi* oratori; şi cu aceasta ocasiune dieta pune termin fix comisiei însărcinate cu esaminarea prealabilă a proiectului, în care aceasta sĕ-şi facă raportul. La începerea discuţiei asupra singuraticelor proiecte de lege, ori în decursul desbaterei, la propunerea înaintată în scris presidentului din partea alor 50 deputaţi sĕ stabileşte fără nici o discuţie — prin votare simplă — în câtă vreme au sĕ fie acele proiecte desbătute şi după trecerea acestui termin nu mai are loc nici o discuţie, ci sĕ aduce hotărîre prin votare simplă. — Fiecare şedinţă are sĕ se înceapă cu desbaterea proiectului pus la ordinea zilei şi desbaterea — sub nici un motiv — nu poate fi întreruptă înainte de a fi trecut terminul stabilit pentru ordinea de zi. Presidentul dietei poate sĕ oprească vorbirea unui deputat, dacă vede, că sĕ face pentru a sĕ lungi vremea. In fine, dacă vre-un deputat conturbă ordinea, ori nu sĕ supune faţă de president, presidentul poate se'l eschidă din dietă şi pentru timpul eschiderei deputatul îşi pierde salarul şi nu are drept sĕ între în edificiul dietei. Aceasta propunere, prin care obstrucţia ar fi împedecată, a fost declarată de primită în şedinţa de Vineri d. a. (18 Nov.) pe la 9 oare seara, cu toate sforţările opositiei. In urma procedurei cu silă a guvernului opositia s'a iritat la culme şi a aruncat cu călimare şi cu scaune asupra preşedintelui. Indată după aceasta s'a cetit hotărîrea regelui, prin care sesiunea de acum a dietei e închisă. De atunci jurnalele opositiei bâjbăie de cele mai grele înjurături asupra guvernului şi a preşedintelui Perczel. Tisza şi Perczel, şi toţi ai lor, se scrie, că ar fi fost beţi de şampanie, şi sunt trataţi, ca nişte mişei, ca nişte omorîtori ai constituţiei. Ţara întreagă fierbe, şi se împarte în două tabere. Unii ţin cu Tisza, alţii cu opositia.

In urma acesteia toate partidele opositionale s'au întrunit Sâmbătă în 19 Noemvrie în o conferenţă comună sub presidenţa lui Fr. Kossuth şi au hotărît, ca toate partidele sĕ se alieze laolaltă formând astfel »opositie unită«. Scopul acestei alianţe e ca sĕ silească guvernul, sĕ nimicească hotărîrea, prin care s'a modificat în mod provisoric regulamentul. S'a ales şi un comitet de 21 membrii, care sĕ organiseze lupta contra guvernului şi care sĕ redacteze o adresă către Rege şi un manifest către »naţiune«.

Cu compunerea adresei către Maiestatea Sa a fost însărcinat contele Albert Apponyi. Adresa s'a publicat şi în ziarele ungureşti. In ea Regele e rugat sĕ depărteze din postul sĕu pe ministrul president din causă că »cu mâni sacrilege« s'a atins de garanţiile, pe cari constituţiunea le dă parlamentului, şi dacă Regele nu va depărta pe atentator dela postul de ministru-president, sĕ va crede că atentatul s'a întîmplat cu ştirea şi învoirea Maiestăţii Sale şi astfel sĕ va clătina încrederea »naţiunei« faţă de Rege.

In manifestul către »naţiune« compus de Carol Eötvös, opositia protestează în contra, »atentatului nemaipomenit« sĕvîrşit de guvern contra constituţiei, cu scopul de-a împinge ţara în braţele Austriei şi a creea astfel monarchia unitară şi de-a introduce în ţară puterea arbitrară a guvernului şi a Domnitorului. »Contra acestui guvern, contra acestei direcţiuni, contra acestui sistem avem datorinţa sfântă patriotică sĕ luptăm resolut până atunci, până când ispăşim crima de ieri, până când vom asigura libertatea constituţională, până când vom elupta fericirea şi gloria patriei noastre«.

După-cum sĕ vede, iţele politicei ungureşti sunt foarte încurcate. Partidul guvernamental vrea cu ori-ce preţ sĕ fie stăpân pe dietă, opositia vede, că de acum înainte e desarmată şi va trebui sĕ asculte numai de porunca ministrului-president. In întreagă ţara sĕ ţin adunări. Unele sĕ declară în favorul opositiei, altele felicitează guvernul, că a făcut ordine în dietă.

Şi poporul? Poporul, care-i plăteşte pe domnii de sus, geme sub crisa grea economică şi cei puşi sĕ lucre pentru fericirea lui, numai de aceea sĕ îngrijesc, sĕ ţină puterea în mână, în folosul lor.

— **O societate de maghiarisare şi Românii.** Este o societate ungurească »Országos magyar szövetség«, care are de scop sĕ atragă atenţiunea Maghiarilor asupra »primejdiei« pentru ţară a naţionalităţilor şi în deosebi a Românilor. In fruntea acestei societăţi stă contele *Eszterházy,* care şi din pietri ar voi sĕ facă Maghiari. In anul acesta societatea a hotărît, sĕ ţină conferenţe despre *cestiunea română în Ungaria.* In 12 Noemvrie st. n. a ţinut o astfel de conferenţă ziaristul *Sebestyén Ede,* vorbind despre »Punctele cardinale ale cestiunei naţionale române«. Conferenţiarul a zis despre Români, că nu le place cartea şi că nu-s iubitori de libertate. După el Românul nu e în stare a se gândi la lucruri mai înalte şi nu sĕ ştie însufleţi pentru-ce e frumos. Punctele cardinale ale *cestiunei române* el le reduce la trei: 1. Gravitarea Românilor spre Viena, 2. Gravitarea Românilor spre Bucureşti, 3. Unitatea politică a tuturor Românilor. — Cu alte cuvinte: Românii nu sunt patrioţi buni, pentru-că prea mult sĕ uită spre Viena şi ţin la Impĕratul şi prea ochesc spre Bucureşti, şi visează un timp, când toţi Românii vor forma un singur stat, — un stat naţional românesc.

La sfîrşitul conferenţei s'a născut o discuţie interesantă. A luat parte la discuţie şi iuristul *Gyárfás Elemér.* (Domnul *Gyárfás* e din *Hususău,* lângă Blaj, şi aşa cunoaşte bine pe Români, cunoaşte limba şi datinele noastre. D-Sa în anul trecut a scris o carte, în limba maghiară, despre cestiunea jidovească în România, despre care la timpul sĕu a amintit şi »Rĕvaşul«). Dl *Gyárfás* a spus, că nu-i adevĕrat, că Românilor nu le place cartea. Probă despre aceasta ne-o dă tinerimea română, care cu toate nĕcazurile şi lipsele materiale, îşi vede de studiu şi face spor. Nici aceea nu e adevĕrat, că Românii nu-s iubitori de libertate. Ce alta dovedesc mişcările lor, decât iubirea de libertate? Dl *Gyárfás* a descris pe Români, aşa după cum sunt: buni, pacinici şi silitori. — A mai vorbit şi *Herczeg Ferencz* (deputatul cercului românesc Pecica), care încă a trăit printre Români şi deci ne cunoaşte cu totul altcum, decât domnii, cari fac politică, în Pesta şi cari nici nu ştiu pe unde locuim. Acest deputat a zis, că poporul român e un popor ideal în gândire, poetic, pacinic şi iubitor de libertate. — Ca sĕ nu sĕ strice însĕ cu şoviniştii a acusat pe conducĕtorii Românilor, că aţiţă poporul, care altcum e foarte mulţumit cu soartea sa, dar faţă cu conducĕtorii aceia, statul va purcede cu asprime şi îi va înfrâna.

Am adus aceasta ştire, ca sĕ se vază, cum cugetă şi cum vorbesc domnii dela Pesta despre noi. Intre mulţimea de şovinişti şi descreeraţi, mai vedem şi câte un bărbat cu idei sănĕtoase şi cu vederi largi, cum e şi dl *Gyárfás.*

— **Din Bucovina.** Comitetul central al partidului poporal naţional din Bucovina întrunit în şedinţa din 14 Noemvrie st. n. a decis disolvarea partidului şi încetarea a ziarului »Deşteptarea«. Luându-şi adio dela marele public român, »Deşteptarea« spune, că pricina disolvărei partidului şi a sistărei ei e de a sĕ căuta în desorganisaţia poporului român din Bucovina. Partidul poporal naţional în timpul din urmă representa numai o parte a poporului român din Bucovina. Continuă apoi »Deşteptarea«: »Vremea actuală reclamă însĕ combaterea spiritului separatist şi reconsolidarea unui partid mare naţional, precum şi un ziar, care sĕ represinte aceste convingeri. Patriotismul românesc ne îndeamnă, sĕ ne dăm la o parte şi sĕ netezim calea spre realisarea acestei idei«.

RĚVAŞUL CLUJULUI

— **Pentru copii sĕraci!** De 2 ani Reuniunea femeilor »Sf. Măria« în tot anul a colectat câte ceva şi a făcut daruri de Crăciun copiilor sĕraci, cari învaţă la şcoala noastră confesională din Cluj. Sperăm că şi ĕst-an »Reuniunea« va face asemenea. Ca îndemn servească-i faptul, că Dna *Maria David,* care de multe-ori a făcut daruri bisericei, şi în ĕst-an a dat 6 coroane la parochie spre scopul pomenit.

— **Serata tinerimei,** ce se va ţinea Sâmbătă seara în *Reduta* din Cluj, va reuşi, sperăm, cât se poate de bine. In cele următoare publicăm programul seratei, care este compus astfel:

1. *R. Wagner:* Preludiu din op. »Lohengrin«, esec. de orchestră. 2. *Bürger:* »Lenore«, baladă declamată de *Voicu Niţescu.* 3. a) *T. cav. de*

©BCU Cluj

Flondor: »Cântecul marinarilor«, b) *T. Cerne:* »Frunză verde de cicoare«, cor. 4. *I. Murěşan:* »Elegie«, solo de Violoncello, esecutat de *Virgil Munteanu,* acomp. de orchestră. 5. *T. Lugojanu:* »Dorul«, cor. 6. *Silberman*: Concert solo de flaută, esecutat de *George Triff,* acomp. de cuartet. 7. *T. Speranţă:* »Caii Ţiganului«, declamaţiune de *Iuliu Haţiegan.* 8. »Marş«, esec. de orchestră. Dirigentul corului este dl *Basiliu Basiota,* stud. med., ear dirigentul orchestrei dl *Virgil Munteanu,* stud. med. Inceputul precis la 8 oare seara.

DE PESTE SĚPTĚMÂNĂ

— **Deschidem** *modestele coloane ale foii noastre pentru toţi cei ce vor sě contribue cu ceva la celebrarea aniversării de 150 ani dela deschiderea şcoalelor din Blaj. Rugăm îndeosebi pe bětrânii nostri, fosti elevi ai Blajului, sě-şi pună pe hârtie din acest prilej amintirile din Blaj. Măcar astfel sě sěrbăm iubileul peste care la Blaj aşa simplu au trecut la ordinea zilii.*

— **Un iubileu frumos şi rar** s'a serbat în mod vrednic în Teure, (diec. Gherlei) în ziua sfinţilor Archangeli. Atunci a împlinit venerabilul protopop al Becleanului, Michail Făgărăşan 70 ani ai vieţii sale şi a serbat a 70-a onomastică a sa. Din acest prilej preoţii tractuali, aproape toţi, îmbrăcaţi în odăjdii sfinte au surprins pe septuagenarul protopop în biserică, când începea liturgia, au conliturgisit cu dînsul, unul a ţinut predică ocasională, altul felicitându-l i-a predat un frumos album, legat în catifea. După liturgie s'a făcut cu mare solemnitate sfinţirea nouei şcoli, edificate sub conducerea iubilantelui. In urmă a fost un banchet frumos în casa ospitală a sěrbătoritului veteran neobosit, al clerului nostru. Ne asociem cu toată inima la urările aduse iubilantelui şi lăudăm fapta frumoasă a preoţimei din acel tract. Vom reveni.

— **In Cojogna** au fost aleşi representanţi la congregaţiunea comitatului 6 Unguri şi 2 Români, anume *Ioan Haţiegan,* protopop gr.-cat. al Cojognei şi *Petru Checîcheş*, par. gr.-or. al Apahidei.

— **In cercul Gilăului** a fost ales dintre Români *Ioan Pop,* paroch, v.-protop. on. în Gilău.

— **Un episcop.** In sěptěmâna trecută s'a ţinut aici adunarea generală a statului catolic, care a decurs, ca de obiceiu, demn şi mângăitor pentru cei adunaţi, sub conducerea fină şi înţeleaptă a episcopului conte Majláth. Din toate cele interesante relevăm faptul elocvent, accentuat şi în raportul directoriului, anume: In anul trecut *Episcopul Majláth* a dat din al seu peste *133 de mii coroane* spre scopuri bisericeşti şi scolastice!

— **Din Archidiecesa de Alba-Iulia şi Făgăraş.** Sě escrie concurs cu terminul de 15 Dec. n. 1904 pentru parochia *Sohodol*, protopopiatul Roşiei-montane. Parochia e patronată de erariu, care dă preotului 420 cor. anual. — Parochia dispune de următoarele edificii: Casă de lemn cu două odăi, culină de vară, şură cu două grajduri şi coteţ pentru porci. Preotul pe lângă salarul dela erariu mai are şi venite stolare. După conscrierea congruală din 1896 toate venitele parochiale sunt statorite în 605 cor. 80 fil. — Pentru parochia *Caşolţ* (protop. Sibiiului) se escrie concurs cu terminul de 19 Dec. n. 1904. Fiind superedificatele economice ruinate, poporul e gata sě ridice altele şi până atunci vor închiria pentru preot o curte corěspunzětoare. Venitele parochiale — prin conscripţia congruală din 1896 sunt statorite în 232 cor. 40 fil. — Pentru parochia *Ocniţa* (protop. Fărăgăului) sě escrie concurs cu terminul de 15 Dec. n. 1904. Superedificatele economice sunt corěspunzětoare şi în stare bună. Porţiunea canonică e de peste 47 jugěre arător şi peste 17 jug. fênaţ. Prin conscripţia congruală din 1896 venitele parochiale sunt computate în 637 cor. 4 fil. — Cu terminul de 15 Dec. n. 1904 sě escrie concurs pentru parochia *Bicaz* (protop. Giurgeului). Edificiile parochiale sunt corěspunzětoare, preotul capětă dela fiecare casă (fum) câte 2 cor., věduvele şi věduvii plătesc numai 1 cor., iar orfanii de tată şi de mamă sunt scutiţi de această taxă. Din taxa aceasta $^1/_3$ parte o primeşte cantorul. — Venitul întreg al parochie e de 595 cor. 4 fil. — Pentru parochia *Chiciudul-de-Câmpie* (protop. Catinei) sě escrie concurs cu terminul de 15 Dec. n. 1904. Superedificatele parochiale sunt în stare bunişoară. — Porţiunea canonică e de peste 42 jug. arětor şi peste 6 jug. fênaţ şi peste 6 jug. păşune. — Venitele parochiale sunt computate în 680 cor. 80 fil.

— **Un preot vrednic.** Lucruri frumoase scriu gazetele despre Părintele *Ioan Mihalca* din Hurez (comit. Sătmarului), care în 11 Noemvrie a. c. şi-a sěrbat ziua naşterei lui de 50 ani. Părintele *Mihalca* e un bun preot al bisericei şi devotat fiu al neamului. Când a mers D-Sa în Hurez, Românii de acolo erau în o stare foarte tristă. Cei mai mulţi erau servitori şi lucrători la consătenii lor Unguri, cari duceau şi cârma satului. Părintele *Mihalca* — fiind conştiu de chemarea unui preot românesc, a început sě îndemne cu vorba şi cu fapta, a învěţat, a luminat pe toţi, şi ceea-ce puţini fac, a deşteptat conştiinţa naţională în poporenii sěi. Resultatul muncii D-Sale e foarte frumos. Azi consiliul comunal şi primarul şi oficianţii comunali sunt Români!

Noi cu plăcere înregistrăm astfel de veşti, dar când o facem aceasta nu putem, sě nu ne exprimăm dorinţa, că preoţii nostri sě lucre aşa, ca sě nu se mai scrie ca despre nişte lucruri extraordinare despre fapte ca ale Părintelui *Mihalca.* Ar fi de dorit, ca toţi preoţii nostri sě fie asemenea Părintelui Mihalca: vrednici bărbaţi ai neamului şi ai bisericei noastre.

— **Din Iclodul-mare** aflăm că M. On. Dn preot Iosif Onciul în vederea crisei economice s'a pus cu de adinsul sě determine pe credincioşii sei a-şi da copii la meserii. Intr'adevěr comuna *Iclod,* ca şi *Apahida,* şi alte comune centrale, au devenit cuiburi de jidani, cari acaparează tot negoţul şi industria, ear cu ajutorul banilor ce şi-i câştigă, îşi însuşesc moşii mărişoare, şi băştinaşii rěmân cu 3—4 jugěre, din cari abia pot tângi de pe o zi pe alta. Ear de se întêmplă sě aibă şi copii, ceea-ce e firesc sě se întêmple, apoi ce se facă cu 3—4 ficiori? Sě le dee câte 1 jugěr la unu, ca sě moară de foame şi apoi la strîmtoare sě şi-l vîndă la jidanu? Astfel de idei a desfăşurat Părintele Onciu înaintea credincioşilor sěi recomandându-le sě-şi dee copii la meserii. Poporul s'a însufleţit pentru un nou mijloc de traiu şi acum 20 de copilaşi, deştepţi, frumuşei şi sănětoşi stau gata sě între la vre-o meserie. Se caută numai măiestri cari sě-i primească la învěţătură. Recomandăm deci măiestrilor din Sibiiu, Braşov, Bistriţa, Blaj, sau şi din alt loc, cari ar voi sě primească învěţăcei sě se adreseze la Părintele Iosif Onciu în Nagy-Iklód (comitatul Solnoc-Dobâca).

— **Pentru preoţi şi învěţători.** Ministrul instrucţiunei cu datul de 2 Noemvrie 1904 Nr. 74.979 scrie ordinariatelor, că cuitele, cu cari sě scot ajutoarele de stat pentru întregirea salarelor învěţătoreşti, precum şi pentru cuincuenale sě pot trimite la perceptorate pe poştă scutite de porto. Pe covertă trebue pusă clausula: »în causă de instrucţiune, — liberă de porto« (»oktatási ügyben — portomentes«).

— **Căsătorie:** *Aurel Rusu,* cand. de advocat din Şeulia-de-Câmpie şi *Elena Görög* din Riciul-de-Câmpie îşi anunţă căsătoria lor.

— **Artişti escrochi.** Sub acest titlu »Tel. Rom.« scrie:

»In zilele aceste a colindat prin Sibiiu un nou specimen de »artişti« din România şi sub pretextul unei serate literare au vêndut prin familiile cele mai de frunte bilete cu 10 cor. bucata. După ce au încassat o sumuliţă frumoasă şi-au perdut urma, lăsându-ne o nouă dovadă despre moravurile acestor »artişti« pungaşi. Iată pentru-ce am advertisat şi pe dl Vojen — care aici în Sibiiu a riscat afirmaţiunea, că Românii numai încrucişându-se cu jidanii mai pot avea viitor, — ca sě nu se mai abată pe la noi. Multele esperienţe triste ne vor sili, ca dinaintea artiştilor de contra bandă sě ne zăvorîm uşile ca dinaintea corturarilor, sau sě-i dăm pe mâna poliţiei«.

Pentru completarea acestei cronice scandaloase, care ameninţă sě fie permanentă, trebue sě spunem că prin 10—12 l. c. şi aici în Cluj a picat un astfel de artist şi şi-a încercat operaţiunile sale, dar nu cu mult succes. Tipul se presenta ca stud. univ. absolvent al conservatorului (la hotel s'a înscris ca stud. de Paris) sub numele George Bucureanu, care împreună cu alţi 10 colegi ar avea sě dee în Cluj un »mare concert artistic«. în »scop filantropic«. Pentru acest concert oferea bilete, tipărite în toată regula, cu preţul de 10 cor. Norocul că a picat în bună mână dela început, şi că lumea românească a cam fost făcută atentă la oaspele cel nou, că pe mulţi pungăşia. I-s'a amintit însě individului că atare »concert« s'a aranjat nu de mult şi la Arad, dar nici odată nu s'a ţinut şi că se aibă de giije sě nu dee faţă cu poliţia. In fine după 2 zile de încercări frustrate, »studentul« şi »artistul« Bucureanu, — care nu şi-a putut presenta pe nici unul din cei 10 »colegi« a dispărut pe neobservate din Cluj lăsând şi la hotel socoteala nearanjată.

După cum aflăm individul care a pungăşit în Sibiu sub numele Georgescu e identic cu pretinsul George Bucureanu, care a operat în Cluj. El avea de fapt un bilet de identitate eliberat de autorităţi, în care sě spunea, că G. Bucureanu e stud. de naştere din Predeal. Poate că şi biletul sě fi fost un falsificat.

Acum poate va fi trecut frontiera, dar ar fi de lipsă în interesul reputaţiunei studenţilor români, de acăror nume acest strěin abusează, sě fie cercetat şi sě-i-se iee socoteala faptelor ce a sěvîrşit în Ardeal, în mijlocul fraţilor, sub marca tricolorului naţional. Da! Acest tip de jidan, frisat ca o pierdută şi sclifisit ca un barbier, purta peste jiletcă o bandă de tricolor naţional de 3 degete de lată.... Şi a scăpat fără sě i-se fi putut rumpe tricolorul de pe piept, şi sě i-se fi dat lecţiunea naţională meritată.

— **Secţiunea meseriaşilor români** dela »Asociaţiunea naţională aradană pentru cultura poporului român« învită cu onoare la Petrecerea de joc împreunată cu Representaţiune teatrală ce se arangiază Duminecă în 14/27 Noemvrie 1904 în sala »Casei Naţionale« din Arad. Inceputul la 8 ore seara.

In programa producţiunei este: I. »Vivandiera« scenă militară din 1858 de Vasile Alexandri, şi »Rugămintea din urmă« scenă dramatică din rěsboiul româno-turc, (după Lermontov), de G. Coşbuc; prelucrată în piesă de teatru de Maximilian G. Dopp. Persoanele: Bucur, drorobanţ Dl Maxim. G. Dopp. Stan, dorobanţ Dl Emanuil Epescu. Vasilie, soldat de ambulanţă Dl Ioan Hălmăgian. Georgiţă, caporal de ambulanţă Dl Silvestru Gruiţia. Mărăcină, căpitan Dl S. Ş. Demian. Un soldat dorobanţ Dl Vasilie Magiar. Nastase, Dl Ioan Budanu. Demetriu, medic de ambulanţă Dl F. Weinperger. Dorobanţi, cornişti, doboşari. Scena sě petrece pe câmpul luptei dela Rahova în anii 1877—78.

— **Necrolog.** Inbrânciţi sub povara grelei încercări ce ne-a ajuns, încunoştiinţăm rudeniile, pretinii şi cunoscuţii, că iubita noastră fică, soţie, mamă şi nepoată Ana Rozalia Aron n. Patachi, preutească după suferinţe îndelungate, împărtăşită cu sf. Taine, a încetat din viaţă, Vineri în 18 n. l. c., la 10 oare sara, în anul al 20-lea al etăţii şi al 3-lea al fericitei sale căsătorii. Rěmăşiţele pămêntesti ale neuitatei defuncte s'au aşezat întru aşteptarea învierii Duminecă în 20 n. l. c., la 2 oare d. a.. în cimiterul comun al Mihalţului. Odihneşte în pace scumpa noastră! La revedere! Mihalţ, la 19 Noemvrie 1904. Alesandru Patachi ca tată. Maria n. Comşa ca mamă. Nicolae S. Aron ca soţ. Elvira ca fică. Nicolae S. Aron ca socru. Ana n. Geleriu ca soacră. Ioan Patachi ca moş. Paraschiva Comşa ca bună. Anreiu Patachi, Ioan Patachi, Ana Patachi, Ana Comşa, ca unchi şi mătuşe.

— **† Andrei Buntoiu,** un mare binefăcětor al şcoalelor centrale române gr.-or. din Braşov şi cel dintâi Epitrop al Bisericei Sf. Nicolae din Braşov-Schei a murit în 18 Noemvrie a. c.

— **Ce face beţia.** Un ungur din Vamoş-Odriheiu anume Szász Mihály mergênd acasă seara beat, a rěsturnat lampa cu gaz şi aprinzêndu-sě i-a ars pielea de pe faţă, grumazii şi o mână, apoi s'a chinuit vre-o 12 zile, până când a rěposat. — Un cas asemenea s'a întêmplat în Katalinfalva (com. Torontal). Anume proprietarul C. Wagner, om de treabă mai nainte, de un timp s'a dat beţiei, petrecênd tot în birturi şi mergênd acasă totdeauna beat. Astfel a mers acasă şi în una din sěrile trecute şi în beţie a rěsturnat lampa de pe scrinul de lângă patul soţiei sale. Petrolul s'a věrsat în pat, în care era culcată soţia cu copilaşul ei mititel, cari amêndoi s'au aprins. Vězênd primejdia, beţivului i-a trecut beţia, dar singur nu a putut stinge focul, ear până i-au venit în ajutor vecinii, nenorocita femeie a ars de vie, împreună cu copilaşul ei.

— **Un călindar bun** şi folositor este cea mai frumoasă podoabă în casa ori cărui cărturar român. Un călindar bogat este cel mai bun sfătuitor al omului în decursul anului întreg. Un astfel de călindar este *»călindarul Poporului Român«* pe 1905 apărut în tipografia »Poporul Român« din Budapesta. Dintre multele articole pline de învěţătură, amintim aci numai articolii *despre legea proceselor, a dărilor, a întrunirilor şi reuniunilor, tabela pentru calcularea cametelor,* după care ori cine poate sě-şi socotească ori-ce camete după ori-ce împrumut. Acest călindar care conţine peste 40 de articole interesante, peste 100 ilustraţiuni frumoase şi se estinde pe 210 pagini costă numai *40 fileri* + 10 fil. spese de poştă. Dela 15 esemplare în sus se dau 15% rabat. Se poate procura dela *Tipografia »Poporul Român«* în Budapesta VII. strada Amazon 6—8.

Posta Redacţiunii.

— Dlui **L. Panonicus** în O.-Mare. Ştiri de acestea nu publicăm de cât pe basa unor scrisori dela cunoscuţi, ori dacă ni-se trimit bilete tipărite. Numele D-Tale însě ne este necunoscut, sau mai bine ne pare un pseudonim. Fratele S. T. sě binevoiască a-şi tipări bilete şi a ne onora apoi şi pe noi cu unul. In scopul acesta îi recomandăm tipografia *»Carmen«* din Cluj (Ferencz József-út 58). — **Teolog** în A.-Iulia. Ne pare foarte bine, că vreai sě înveţi »frumoasa« noastră limbă. Gramatică noi anume nu-ţi recomandăm. Poţi lua ori care îţi pică în mână, alui Moldován G. ori alui Alexics Gy. ori şi alta, sunt pe o formă şi de bune, şi de rele, ca toate gramaticele. Dacă vreai sě *înţelegi* bine limba, ceteşte mult opere literare bune şi jurnale româneşti. Ear de vreai sě *vorbeşti* bine, căutăţi societate românească sě ai conversaţie cât mai deasă şi mai elegantă. Ne-ai înţeles? Scrie-ne altă dată româneşte, sě vedem ce progres ai făcut. — **Chimu.** Am primit. Se va publica. Cât pentru dorinţele ilustrului D. B. ne pare rěu, dar nu avem loc pentru toate. Mai dăm câte odată, dar nu totdeauna.

©BCU Cluj

»ECONOMUL«

INSTITUT DE CREDIT ŞI ECONOMII, SOCIETATE PE ACŢIUNI

Centrală în Cluj (Casa proprie) Strada Wesselényi Nr. 26. — **Filială în Gherla** (Szamosujvár) Strada Alsó-Viz Nro. 18.

Întemeiat la anul 1886.

Are Capital social în 2000 acţiuni K 200.000·—
» Fonduri de reservă . . . . » 145.297·—
» » culturale şi de binefacere » 12.422·—
» Depuneri spre fructificare . . » 1,335.872·—

Prin aceasta sĕ face cunoscut, că cu începere din 1 lanuarie 1905 s'a redus etalonul de interese la toate depunerile şi anume:

pentru *depuneri stabile şi în sume mari* legate de termin de abzicere, precum şi pentru *depunerile institutiunilor filantropice şi culturale* se solvesc **5%**, ear

pentru *depuneri curente,* cari se pot ridica ori-când, se solvesc **4½%** interese.

Darea după interesele de depuneri rĕmâne şi pentru mai departe în *sarcina institutului.*

Adresa: **„Economul" Kolozsvár.**

(57) 2—3 **Direcţiunea.**

În tipografia „Poporul Român"

din Budapesta

a apărut cel mai bun, cel mai bogat şi cel mai ieftin călindar românesc.

CĂLINDARUL „POPORULUI ROMÂN"

pe 1905.

Acest călindar se estinde pe **210 pagini,** format octav; cu **107 ilustraţii** foarte frumoase lucrate după cele mai bune icoane; conţine peste **40 de articole** eşite din peana celor mai buni scriitori tineri români, articoli foarte interesanţi intructivi despre **dări, procese, legea de întruniri şi reuniuni, tabele despre calcularea cametelor şi statistice** pline de interese pentru ori cine, **descrieri** frumoase şi atrăgătoare şi alte multe articole.

Preţul acestui călindar e **numai 40 fil.** plus 10 fileri spese de poştă. Cei ce comandă mai mult de 15 esemplare primesc 15% rabat, ear spesele de poştă le supoartă editura.

Recomandăm deci tuturor cetitorilor nostri sĕ cumpere acest călindar, care este unic în felul lui.

Comandele se fac cu rambursă sau trimiţêndu-se banii înainte la

Administraţia »Poporului Român«

Budapesta, VII., Amazon-u. 6—8.

(59) 1—3

499 szám III.
1904 végrh.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kolozsvár vidéki kir. 1900 évi Sp. I. 615/5 számu végzése következtében Dr. Frâncu Amos ügyvéd által képviselt »Economul« hitelintézet javára Dávid Iuon bruzer és neje ellen 334 kor. s jár erejéig 1904. évi julius hó 26-án foganatositott kielégitési végrehajtást utján le és felülfoglalt és 700 koronára becsült következő ingoságok, u. m.: szarvasmarhák és takormány nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár vidéki kir. járásbiróság 1903-ik év V. 1049/4 sz. végzése folytán 334 kor. tőkekövetelés ennek 1901 évi szeptember hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 67 kor. 90 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Solyomkön adósok lakásán leendő esközlésre *1904 évi deczember hó 15-ik napjának d. e. 11 órája* határidöül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet igérónek sükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverező ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1904. évi november hó 17 napján.

Piger János s. k.,
kir. bir. végrh.

0 cumpănă de culină gratuit.

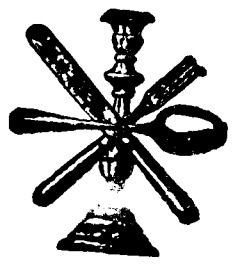

Pe preţuri fabulos de ieftine trimit din magazinul meu prea încărcat **mărfurile mele de argint mexican** renumite în toată lumea pentru escelenţa lor şi anume:

6 cuţite de masă de argint mexican
6 linguri » » » » »
6 furcuţe » » »
12 linguriţe de cafea » »
6 cuţite escelente desert » »
6 furcuţe » » » »
1 lingură mare de supă » »
1 » » » lapte » »
2 feşnice elegante de salon.

46 bucăţi la olaltă costă numai

6 fl. 50 cr.

După ori ce comande pe lângă asta dau ca *present* de rĕspundere şi gratis o cumpănă de culină, care arată bine până la 12½ chlg. Argintul mexican e un metal de tot alb (şi înlăuntru) pentru a cărui durabilitate şi escelentă calitate iau rĕspundere pe 25 ani.

Espediţia se face trimiţênd banii înainte sau cu rambursă din magazinul european casa centrală de marfuri.

Scheffer D. Sándor

20—24. Budapest, VIII. Bezerédi-u. 3.

50.000 părechi de păpuci

4 păr. pentru numai fl. 2·80

câtă vreme mai ţine marfa se vor vinde pentru acest preţ de batjocură din pricina cumpĕrării unei mari masse de ghete. 1 păr. pentru domni şi p. p. dame de piele, brunetă ori neagră, cu şinoare, de prima calitate şi cu talpă bine cuită; 1 păr. p. domni şi 1 păr. p. dame păpuci de modă, cu »paspoil«, foarte eleganţi, fasonul cel mai nou, cuptuşiţi bine pentru iarnă, foarte drăguţi şi uşori de purtat. Mărimea după cm. Toate patru păr. numai **fl. 2·80.** Trimiterea prin rambursă ori anticipând banii, o face:

Esp. de păpuci a lui S. Urbach

Krakau Nr. 154 K.

Schimbul permis, şi banii sĕ returnează la dorinţă, astfel risicul eschis. (45) 2—12

Janovitz Géza

Atelier de croitorie şi mare magazin de vestminte gata, pentru bărbaţi şi copii.

Cluj, Wesselényi M. u. 26. (Casa Economului.)

Efectuieşte ori ce comandă de haine, după mĕsură, în timp scurt. dacă se cere chiar şi în 24 oare.

Ţine deposit bogat de haine gata mare parte făcute în atelierul sĕu pentru barbaţi şi băieţi,

Serviciu prompt.

Croitură elegantă.

Stofe durabile şi solid lucrate.

Preţuri moderate.

43 (10—10).

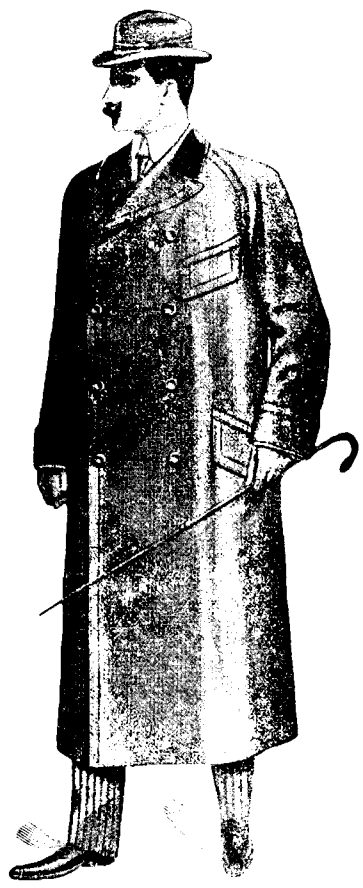

Sz. 3038/1904 tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYI KIVONAT

A hidalmási kir. jbiróság mint telekönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Dr. Tamás Szimon ügyvéd által képviselt Özv. Csoka Iliáné a köblösi lakós végrehajtatonak Csoka Maftej Merdán a köblösi lakós végrehajtást szenvedő elleni 114 kor., 21 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést n kolozsvári kir. törvényszék és a hidalmási kir. jbiróság területén levő a Köblös községben és határán fekvő és az oláhköblösi 27 tjkvben végrehajtást szenvedő és társtulajdonos Csoka Iuon Merdán elmebeteg nevén felvett A † 1 rend 174/4 hrszámu ingatlan 41 kor., 2 rend 196/1 hrsz. ingatlan 38 kor., 3 rend 284/1 hrsz. ingatlan 73 kor., 4 rend 459 hrsz. ingatlan 19 kor., 5 rend 490/3 és 491/3 hrszámu ingatlan 86 kor., 6 rend 517/3 és 528/4 hrsz. ingatlan 48 korona, 7 rend 681/5 hrszámu ingatlan 49 kor., 8 rend 768/2 hrszámu 41 kor., 9 rend 864 a/3 764 b/3 hrszámu ingatlanra 100 kor., 10 rend 888/2 889/5 hrszámu ingatlan 95 kor., 11 rend 950/3 hrszámu ingatlanra 97 kor., 12 rend 960/6 961/3 hrszám ingatlan 39 kor., 13 rend 1004/5 hrszàm ingatlan 7 kor., 14 rend 1099 hrszám ingatlan 6 kor. 15 rend, sza. felvett és a 112 tjkböl közös legelöböl járó 3 hold 1421 [illegible] öl területre 36 kor., 16 rend a 113 tjköl illető 120/4980 rész közös erdöbeli iletöség 8 kor., 17 rend sz. a. bejegyzett és a 114 tjkvben felvett közöslegelöböl 72/2412 hrszám ilietöség 6 kor becsértékben a végreh. törvény 156 §. alapján a a tkvi társtulajdonos jutalékára és a e 3 alatt Özv. Csoka Iliáné szül. Pap Párászka 1/5 részbeni élethosziglani haszonélvezeti jogának fentartása mellett mint ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1904 évi deczember hó 29-ik napján d. e. 10 órakor** Ó-Köblös községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is elfog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. 60 t.-cz. 48 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelöltt óvadékképes értékpapirban a kiküldöt kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság telekkönyvi hatósága.
Hidalmás 1904 október hó 19-én.

Ürmössy s. k.
kir. jbiró.

Mare magasin de sicrie.

Nr. Telefonului 448. **Intreprindere** Nr. Telefonului 448.

de transportul cadavrelor şi de înmormêntare

MUNTYÁN PÉTER

cel mai ieftin institut de înmormêntare în Cluj

Strada Unió-utcza nr. 13 şi Monostori-út 87.

Recomand în atenţiunea P. T. publicului din loc şi jur institutul meu de înmormêntare bogat provĕzut cu sicrie colorate, decorate, de stejar ori aramă, precum şi cu toate cele de lipsă la înmormêntare, torţe, făclii, cruci, cununi, petele, vestminte de doliu, pe lângă cele mai echitabile preţuri. — Primesc transportare de cadavre în loc şi în provinţă, ca şi în strĕinătate. Aranjez înmormêntări simple ori foarte pompoase şi garantez serviciul cel mai prompt.

Inmormêntări de copii dela 6 coroane în sus.
» » oameni mari dela 16 coroane.

Cerênd sprijinul P. T. public însuşi jalnic, semnez cu distinsă stimă

(58) 2—10 **Petru Muntean.**

Cine sufere de (nevoie) sgârciuri **Epilepsie** şi stări nervoase, se ceară broşura despre Epilepsie, care se trimite gratis şi franco dela *»Privil. Schwanen Apotheke,«* Frankfurt a. Main. 27—52.

„THE STANDARD"

fundată în anul 1825.

Efectueşte

asigurări de viaţă

pe lângă condiţiuni foarte favorabile.

Incasso anual	Avere proprie
Cor.: **32,000.000**	Cor.: **260,000.000**
Dividende solvite	Despăgubiri de viaţă
Cor.: **170,000.000**	Cor.: **520,000.000**

Agentura generală pentru Transilvania:

Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, strada Kosuth-Lajos nr. 4. în palatul Standard. (Casa proprie).

Centrala generală:

Edimburg. (Anglia.)

62

Tipografia »Carmen« Petru P. Barițiu în Cluj — Kolozsvár.

©BCU Cluj